

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA VÝTVARNÝCH UMĚNÍ
ATELIÉR MALÍŘSTVÍ 2

FACULTY OF FINE ARTS
ATELIÉR OF PAINTING 2

ZA HORIZONT NEKOUKEJ

TITLE

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

NINA GRÚŇOVÁ

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

LUDEK RATHOUSKÝ

BRNO 2013

Bakalářská práce s názvem „Za horizont nekoukej“

Název „Za horizont nekoukej“ pojednává ve svém shrnutí o strachu z neznáma, respektive strachu z poznání. Je kritikou vytváření umělých kolonek a škatulek, kdy nám naše disciplína našeptává „jen prosím nedovol vidět, v jak bezbřehé krajině se pohybují a kam směřují“. Vytyčuje schopnost našeho vědomí, definovat si v této zažité struktuře pomyslný „střed“ a horizont, který nám nedovolí myslet v širokých souvislostech.

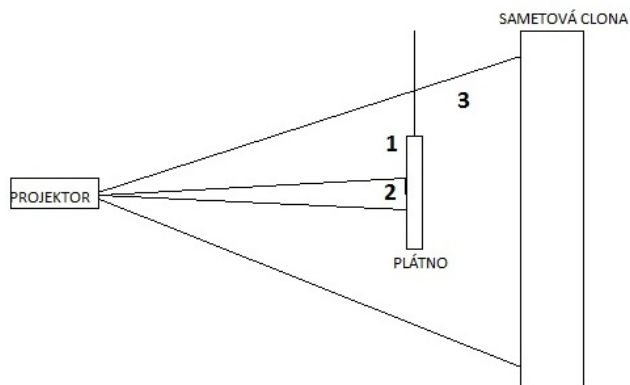
Nejvhodnější formou mi pro zpracování přišla právě video instalace, kde samotná projekce (tedy světlo, které vrhá) představuje tuto bezbřehou myšlenkovou krajinu, která nutně potřebuje dopadnout na nějaký objekt, jinak se rozptýlí v prostoru a její obsah zůstane nedešifrován. V této analogii bude tedy objekt, na který projekce dopadá právě tím zorným polem našeho vědomí.

Instalace ale není pouhou formální metaforickou hříčkou. Video svým obsahem přímo odkazuje k mým osobním prožitkům, kde tím nejintenzivnějším je právě vzpomínka na můj sen, který se mi zdál před šesti lety, kdy jsem toužila nahlédnout za samotný horizont vlastního snu. Tato stará vzpomínka mi neustále připomíná, že nesmím zapomínat pochybovat a nevozit se na předsudcích. Apeluji zde tedy na to, s jakou ochotou přijímáme již definované kulturní horizonty, které mají tak dlouhou tradici, že si už ani neumíme představit, že by mohly být postaveny na jiných základech a hodnotách. Těm, kteří pochybují, je v instalaci „hrozená rukavička“, která jim umožní pohybovat se po projekci v celé své šíři a nahlédnou tak za jinak statickou projekci.

S podobným přístupem ve vztahu projekce a promítání do prostředí instalace jsem se nedávno setkala například v kurátorském projektu Martina Bůřila „Bezpredmetný film“, který má charakter světelné hry a vizuální kompozice, která se doslovně ztrácí a vyjevuje v oparu mlhy, kde je možno v některých chvílích spatřit abstraktní obrazce, text nebo i vzducholod'. *Díváme se, jsme pohnuti.*¹

Formální řešení:

V analogii s mozkem lze tedy chápat samotnou projekci (3) jako bezbřehé panoráma myšlenkové krajiny, která je promítána na natažené bílé plátno (1), které je právě tím pomyslným horizontem zachycující její nepatrný fragment. Projekce z velké části přesahuje hranici plátna a uniká nám tedy její velká část. V pozadí je umístěná sametová clona, která pohlcuje zbytek projekce. Plátno je zavěšené na elastické gumě, je tedy možné s ním volně pohybovat po projekci.

¹ <http://galerie-tic.cz/2013/03/bezpředmět-ný-film/>

Samotný obsah videa se stává ze statického záběru na krajinu, ve které je umístěno několik herců, kteří mezi sebou komunikují a vzájemně se snaží přijít na svou vlastní roli v tomto příběhu – každému z herců je totiž předložen velmi stručný scénář, se kterým je obeznámen pouze on. Herec je tedy vsazen do takové částečné improvizací hry.

Při konfrontaci s divákem je předpokládána spolupráce, tedy pohyb plátna po projekci (který připomíná právě pohyb kamery) jinak je projekce nudným statickým záběrem. Takovým přizváním k interakci je právě elastické lano, na kterém je plátno zavěšené. Pohyb po projekci nám sice pomůže rozpoznat probíhající příběhy, ale jeho malý formát nám nedovolí vidět souvislosti za jeho hranicí skryté. Předpokladem tedy je, že divák bude toužit tyto souvislosti odhalit prozíravým pohybem zavěšeného plátna po projekci.